

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.



ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: ...
 Vidéken: ...
 Egy hónap: ...
 Negyedévre: ...

Felolós szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és lapfajtajdonosok:
HOFFMANN és KROVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

A trónbeszéd.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, máj. 22.

Déli tizenkét óraker mondta el a király a budai várban a trónbeszédet, melyet egy óraker a képviselőházban újból bemutattak. A trónbeszéd nem hoz semmi meglepetést: megállapítja, hogy 67 es alapon van a kormány, követeli az összes államszükségeket, a közös terheket és a katonai terhek emelését a delegációk által már megszavazott keretekben. Igéri a választói jog kiterjesztését demokratikus és nemzeti alapon és kilátásba helyez egy csomó belügyi javaslatot, köztük a katolikus autonómiát és az 1848: XX. t.-c. végrehajtását. A későbbi irány megszását a király fenntartja magának arra az időre, mire a nemzet az új választási alapon nyilatkozik. Ezt körülcukrozza a nyilatkozat a jogfolytonosságról és a régi romok eltakarításáról: szóval a trónbeszéd nem egyéb, mint az eddigi miniszteri nyilatkozatok szárazabb összefoglalása. A beszéd szövege a következő:

Tisztelt urak! Főrendek és képviselők! Kedves hűeim!

Ószinte öröm tölt el, hogy hű Magyar királyságunk országgyűlésileg egybegyűlt főrendeit és képviselőit újra üdvözölhetjük.

Fátyolt a multra.

Fájdalmasan esik atyai szívünknek visszatekinteni a közelmúlt eseményeire, a melyek az alkotmányos élet rendes menetét megzavarták. Hálát adunk az isteni gondviselésnek, hogy az áldatlan félreértések eloszlottak. A nemzet szabadon megnyilvánult akarásával egyetértőleg hön táplált óhajunk és biztos reményünk, hogy a törvényhozás és az állami élet összes tényezőinek alkotmányos és törvényes együttműködése a jövőben mindig zavartalan marad.

A törvény és jogfolytonosság uralmának helyreállítása képezi első feladatát kormányunknak. E végből az országgyűlés elé terjesztendő azokat a javaslatokat, a melyek a költségvetés megállapítására a törvényeken alapuló közadónak és egyéb közszolgáltatásoknak érvényesítésére vonatkoznak, éber gondot fordítva arra, hogy a felgyülemlett hátralékos köztartozások beszedése méltányosan és az adózók érdekeinek sérelme nélkül legyen biztosítva.

Vámtarifák — gazdasági ügyek.

Az 1867. XII. t.-c. határozza meg a birodalmi tanácsban képviselt királyságokkal és országokkal közös ügyeknek ke-

zelési módozatait, a miből folyólag ezen törvényes alapon a közös szükségletek megállapítandók és egyuttal arra az arányszámra nézve is megegyezés létesítendő, a mely szerint a közös szükségletek fedezése a két állam között megoszlik.

Gazdasági viszonyaink rendezése szükségessé teszi, hogy felhatalmazás adassék a vám- és kereskedelmi tárgyalásoknak egyes külállamokkal való folytatására és megkezdésére; gazdasági érdekeinknek nagyobb sérelmekről való megóvása pedig mellőzhetetlenné teendő, hogy a külállamokkal tényleg életbeléptetett vám-kereskedelmi és államegészségügyi intézmények addig is fenntarthatassanak, a míg azok alkotmányos uton jogerőre meltenek. Ugyancsak az e szerződésekhez fűződő nyomos érdekek, gazdasági viszonyaink rendszeres fejlesztésének biztonysága teszi szükségessé, hogy a magyar szent korona országai s másfelől a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok között a vám- és kereskedelmi viszonyok a forgalom kölcsönös szabadságának biztosítása mellett továbbra is szabályoztassanak.

Katonai terhek.

Habár szövetségünkkel fennálló s a béke megóvására irányuló szorosabb viszonyunk, nemkülönben más külállamokkal fenntartott barátságos összeköttetéseink, azt a biztosítékot nyújtják, hogy a béke áldásai nem lesznek tőlünk megvonva, a feltétlen biztonyságunk és érdekeinknek minden irányban súlyljal bíró érvényesítése multhatatlanul megköveteli véderőnknek rendszeres gondozását. Elodázhatatlan szüksége merül azért fel annak, hogy a korábbi törvényeinkben megállapított rendes ujonclétszám megajánlásán kívül — miáltal a védkötelezettség teljesítése rendes mederbe lesz terelhető, — a közügyi szükségletek megállapítására kiküldött korábbi országos bizottságok által már helyeseknek talált, azok a rendkívüli felszerelési szükségletek is kielégíttessenek, a melyek a jelen országgyűlés működésének tartamára esnek.

A törvényes jogrend helyreállítása a korábbi országgyűlés által kiküldött országos bizottságok által előkészített s Horvát—Szlavon—Dalmátországokkal kötendő pénzügyi egyezmény mielőbbi betennő kiképzését is megkívánja. A társországok törvényesen biztosított autonóm jogkörének sértetlen megóvása, anyagi érdekeinek és fejlődésének egyenletes gondozása mellett az a törekvés vezet kormányunkat, hogy saját részéről is elősegítse ezen országok szabad irányu s haladó fejlődését és hogy lehetőleg azonos jogintézmények útján is megerősítse a szent koronára országainak állami összetartozatóságát.

Az alkotmányos élet korszerű fejlesztésének szempontjából legfontosabb feladatát képezi kormányunknak, hogy a politikai jogokat a társadalom minden rétegére kiterjesztve, a nemzet egészét vigye be a politikai élet sáncaiba. E végből készitendő elő az általános szavazati jog szabad gyakorlására vonatkozó javaslatait úgy a demokratikus eszme korszerű kívánalkainak, valamint a magyar állam nemzeti jellegének megóvása mellett.

Ezek t. urak! Főrendek és képviselők, azok a feladatok, a melyekre kormányunk vállalkozott, vállalkozott oly értelemben, hogy azok első sorban és feltétlenül megoldandó kérdések, a melyek megoldása más kérdések feltevése által sem meg nem hiusítható, sem el nem odázható. S a kormány ezen elvállalt kötelezettségéhez az imént megtartott képviselőválasztásoknál a nemzet közvéleménye is megadta hozzájárulását.

A megyék autonómiája.

A felsoroltakon kívül, tekintettel a közelmúlt sajnálatos eseményeire, a közgazgatás alkotmányos és törvényes menetének megóvása, valamint az alkotmányos jogrend teljesebb biztosítása érdekében közelebbi feladata leendő, kormányunknak, hogy előterjessze javaslatait a törvényhatóságok önkormányzati jogkörének biztosítása végett, a közigazgatási bíróság hatáskörének tágítása iránt, továbbá a bíróságok teljes függetlenségének megóvása érdekében a hatásköri összeütközési esetek eldöntésének független bíróság elé utalása iránt, végül az országgyűlési képviselő választások feletti bíráskodásról szóló törvény hatályának meghosszabítása iránt.

Az állami élet rendes menete s a nemzet kulturális és gazdasági haladásának soha nem késleltethető biztosítása kétségtelenül számos, el nem odázható igény kielégítését teendő szükségessé.

Kulturális dolgok.

Feladatukat képezi kulturánknak fejlesztése, a vallásügyi téren a katolikus autonomia ügyének előbbrevitele, az alapság jövedelmének kiegészítése és az 1848 XX. t.-c. végrehajtása iránt elvállalt kötelezettségek fokozatos teljesítése. Gazdasági téren a népek nagy világversenyéből felénk intő szózatot nem hagyhatjuk nyomtalanul elhangzani s mindent el kell követnünk, hogy gazdaságilag nemzeti irányban megerősödjön, népünk erejét kihasználjuk, megélhetését biztosítsuk, jólétét emeljük, a munkásosztály sorsát javítsuk és biztosítsuk. Nem szabad késnünk mezőgazdasági termelésünk nagyobb mérvű, belterjesebb és minden ágra kiterjedő előbbrevitelében, ipari és kereskedelmi tevékenységünk rendszeres és nagyarányú fejlesztésében, pénzügyi és hitelviszonyaink rendezésében, közszolgáltatá-

Átköltözés miatt

Csak rövid ideig

a régi helyiségben

Piac-u. 61. sz. lehet jutányosan venni

férfi-, fiu- és gyermek ruhákat

Gerő ruha áruházában.

sinknak arányosabbá és elviselhetőbbé tételében. Mindezekre vonatkozólag feladata leendő kormányunknak s szükséges intézkedéseket megtenni, vagy legalább előkészíteni.

A választás reform után.

Az új választási reform törvényre emelkedése után újabban a nemzet szélesebb alapon s egészében megnyilvánuló közvéleményére kívánunk hivatkozni és a további kormányzati teendőkre nézve királyi jogainkon alapuló elhatározásunk szabadságát azon időre kívánjuk fenntartani.

A nemzet ősi erényeibe vetett bizalmunk azt a reményt kelti bennünk, hogy a mint minket szeretet magyar nemzetünk érdeke iránt folyton táplált meleg érzelmeink vezetnek, úgy a nemzet is a közte és a királya közötti teljes egyetértésben keresi a trón fényét, a jövőre biztos haladásának zálogát.

Isten áldását kérve működésükre, az országgyűlést megnyitottnak nyilvánítjuk.

Dr. Wolafka Nándor.

Ragyogó szép májusi napon utolsó dobant egy nemes férfiúnak szive, eltűnt az élők sorából egy nagy egyéniség. Egyik budapesti kórház szobájában meghalt dr. Wolafka Nándor választott püspök, nagyváradi kanonok, kispópost, a debreceni róm. kátholikus hívek lelkipásztora.

Valami nagy, őszinte fájdalom fog el bennünket, a mikor ezt a szomorú hírt papirra vetjük. Fájjaljuk egy talpig derék, nemes, humánus embernek az elmulását — a kivel ha nem is voltunk sokszor egy véleményen — de társadalmi, egyházi téren kifejtett nagy munkássága, tettereje, őszinte idealizmus előtt mindig meghajoltunk.

Dr. Wolafka Nándor a debreceni hívek lelkipásztora országosan ismert egyéniség volt. Az egyházpolitikai viták óta prononcírozott helyzete volt. Akkor mint miniszteri tanácsos a kultuszminisztérium kátholikus ügyosztályának vezetője erősen sarkára állott a Csáky féle elkeresztelési rendelet ellen, neve nem tartozott a népszerűek közé. Nemsokára ezután lett a debreceni római kátholikus egyház vezetője és mint pap, hamarosan eloszlatta a neve köré font ellenszenvet, szimpatikus modorával, vagyis fellépésével egy csapásra meghódította a debrecenieket.

Az a 14 év, a melyet Wolafka Nándor dr. Debreczenben töltött, az alkotás, a munka ideje volt. És a ki pár hónappal ezelőtt még látta a tetterős, munkabíró férfiút, az megdöbbenve hallja a nagy észnek, a nagy energiának kihunyását. Hogy a Szent-Anna-utca a római kátholikus kultúra központja, az tisztán Wolafka Nándor érdeme. Más püspök előbb emeletes plébániát építtetett volna. Ő e helyett emeletes iskolákat épített, a hol a valásnak, a hazaszeretnek van otthona.

Magának semmit sem kívánt, min-

dent a közért tett. Jövedelméből a saját személyére alig költött el valamit, de annál többet a közintézményekre. A Svetits-intézet neki köszönheti létesítését, a római kátholikus főgimnázium, a virágzó elemi iskolák minden az ő nevének dicsőségét hirdetik.

Őszinte fájdalommal állunk hát meg ravatala mellett. És a mikor jószágos, mosolygó, arca örökre eltűnik előlünk, konstatáljuk, hogy a legnagyobb vesztes a debreceni római kátholikus egyház. Papot fog kapni, de Wolafka Nándort nem. Wolafka Nándor csak egy volt, s lelke annak már átviradt az örök elmulásba. Megsiratjuk, meggyászoljuk. Egy nemes, egy igaz ember távozott benne közülünk.

Wolafka Nándor dr. elhunytáról tudósítónk a következőket jelenti:

A szomorú távirat.

Déli 12 órakor érkezett meg a távirat Budapestről, a mely röviden tudatta a hírt, hogy a napok óta szenvedő dr. Wolafka Nándor püspök ma délelőtt 10 órakor meghalt.

Wolafka betegsége.

Az elhunyt Wolafka Nándor már esztendőök óta súlyosabb természetű belső bajban szenvedett. Betegsége azonban nem igen gátolta abban, hogy nem csupán egyházi, de Debreczen város minden ügye iránt ne érdeklődjék. A hol valami nemesebb irányu mozgalomról volt szó, Wolafka Nándor mindenütt megjelent, eslekedett és alkotott. Állapota tehát nem volt súlyos s csak ez év elején komplikálódott a betegsége. Az idei tavaszon régebbi keletű máj bajához járult még tüdő-tágulása, a mihez még husvét előtt két héttel erős láz is járult. Kezelő orvosai ekkor azt ajánlották neki, hogy jó volna, ha egy kis pihenőre a tenger mellékre menne.

Wolafka azonban csak nem akart menni. A nagy héten azonban már igen beteg lett, azonban még ez sem akadályozta abban, hogy nagy pénteken ne jelenjen meg a templomban. A szertartás közben oly rosszul lett, hogy kénytelen volt egy segéd lelkészre bízni a templomi funkciót.

Husvét után aztán rá szánta magát, hogy elutazik. Április 26-án hagyta el Debreczent. Portoré tengeri fürdőre utazott, a hol tekintve, hogy a szezon vége felé járt, csak két hétig maradt. Innen Ábbáziába utazott s rövid ott tartózkodás után a budapesti Vörös Kereszt egyet. szanatóriumába vétette fel magát.

Az utolsó napok.

Wolafka Nándor állapota felől igen kevés hír érkezett Debreczenbe. Mindenki tudta, hogy az egyházi férfiú igen súlyos beteg, azonban a katasztrófa bekövetkezését senki se sejtette.

Váratlan és megdöbbentő volt tehát a szomorú hír, a mely Wolafka Nándor halálát tudatta Debreczen közönségével. A múlt hét végén portálták a városban Wolafka állapotának rosszabbra fordulását. A plébánián vajmi keveset mondtak az ott érdeklődő újságíróknak. Sőt megeáfolták azt a hírt s kijelentették, hogy Wolafka jobban van.

Szombat délelőtt táviratilag hívták Wolafka Antalt Budapestre. Vasárnap este

Wolafka Antal visszaérkezett, de újabb távirati hívásra a fél 11 órási személyvonnattal ismét felutazott. Ekkor is azt mondták, hogy a püspök jobban érzi magát.

A halál híre.

Ma délelőtt úgy tíz óratájban a Vörös kereszt egyet. szanatóriuma hívta fel telefonon a debreczeni plébániát. A telefon jelentés azt közölte, hogy Wolafka Nándor az elmúlt éjszakát türethetően töltötte, csak reggel felé panaszkodott erős fájdalomról. Wolafka a család tagokat kérte magához Budapestre.

A telefon jelentés után Wolafka Antal, az elhunyt c. püspök öccse ismét csomagolt s a déli vonattal Budapestre utazott.

Alig lehetett a vonat az első állomás körül, a mikor a sürgős jelzésű távirat érkezett Budapestről. Ez a távirat közölte a szomorú hírt, hogy Wolafka Nándor meghalt.

Természetesen nyomban táviratot menesztettek H.-Szoboszlóra, úgy hogy a vonaton utazó Wolafka Antal is értesülhetett a katasztrófáról.

A halál híre általános részvétet keltett az egész városban. A déli órákban mindenütt csak Wolafka haláláról beszéltek.

A plébániára és a Szent-Anna-utcai r. kath. templomra, a Svetits intézetre a gyászlobogót kitűzték.

Életrajzi adatai.

Wolafka Nándor született Temesvárott 1852. október 2-án. Elemi iskolai tanulmányait, valamint középiskolai képzettségét szülővárosában folytatta. Theologiai tanulmányait elnyerendő, a bécsi Pázmáneum intézetbe vétette föl magát, Majd a Szent Agostonról elnevezett felsőbb pap képző intézetben tanult tovább.

Pappá 1875. június 24-én szentelték. Ennek negyedszázados évfordulóját itt Debreczenben ünnepelte meg 1900. év július havában. Az 1876. évben már a Csanád egyházmegyénél hivatali igatorként szerepelt, később ugyanott a pap nevelő intézet tanára lett. Négy esztendő múlva Wolafka székesegyházi hitszónok, 1882-ben pedig püspöki szentszéki tanácsos, a budapesti központi pap nevelő intézet tanulmányi felügyelője lett.

Ettől kezdve számítódik igazán fényes életpályája. Egy esztendő múlva, 1883-ban bekebelezett hittudor, rá egy évre pedig pápai tiszteletbeli káplán gyanánt szerepel. Nagy tehetsége révén az udvarhoz is bejutott nemsokára, a mennyiben 1888-ban már cs. és kir. udvari kápláná neveztek ki. Ilyen minőségben a Szent István társadalom tudományi és irodalmi egyesület irodalmi osztálya tagjává választotta meg.

Wolafka a vallás és közoktatási minisztériumban is dolgozott. 1889-ben hívták meg a vallásügyek előadójaul s ekkor min. osztálytanácsossá is kinevezték. Ugyanez évben királyhelyi címzetes apát lett, egy esztendő múlva mint a nagyváradi latin szertartású káptalan kanonkjával találkozunk Wolaffkával.

Nagyváradon két évig lakott Wolafka. Innét származott el Debreczenbe, a mikor is 1892. évben, mint makáriai választott püspök a szent Lászlóról nevezett kis prépost a debreceni plébániára került. Szakszó Dezső örökét foglalta el 1892.

november 17 én. Wolaffka ekkor a Báránd kerületi alesperes, 1899 ben pedig a közép szolnoki, majd a békési kerület főesperese volt.

Ez időtől kezdve Debreczenben lakott és úgy egyháza- mint a társadalom körében fejtette ki ügybuzgó tevékenységét.

Wolaffka, az ember.

Wolaffka Nándor még életének utolsó éveiben is, a mikor már tul volt az ötvenedik éven, ideálisan szép ember volt. Nyílt arca, a mely folyton mosolygott, kék szemei bizalmat öntöttek azokba, a kikkel valaha dolga volt. Szeretreméltósága ép olyan nagy volt, mint a szíve. Három négy évvel azután, hogy Debreczenbe jött, már ismerte az egész várost, apró gyermekeket nevével szólított, és köszöntött. Ha elindult a Szent-Anna utcáról a piac felé, fél órába is beletelt, míg a városháza elé jutott. A ki szembe jött vele, a ki köszönt neki, azzal szóba állott barátságosan elbeszélgetett. Különösen a kis gyermekek rajongtak érte különös szeretettel. Ezekkel szívesen beszélgetett el, s ha Svetits intézeti növendék volt az illető, azt sorra kikérdezte minden apró dolgáról.

Egész nap dolgozott. Végezte a fárasztó lelkészi munkát, azonkívül igazgatója volt a Svetits intézet tanítónőképződjének, a hol egyszersmind a nevelés-tant is tanította. Ennek a nagyintézetnek ügyes bajos dolgait különben teljesen ő vezette.

Az idei májusban már nem vezethette ki növendékeit, a kis gyermekeket a szokásos nagyerdei majálisra. Pedig milyen kedves napja volt ez intézetnek. Kora délutántól késő estig hangos volt a Nagyerdő a gyermekek kacagásától, s a vidámságban Wolaffka mutatott jó példát. Ott volt mindenütt, s hegedűvel a kezében buzdította a kicsinyeket a szórakozásra. Feledhetlen majálisok voltak ezek, a melyeknek nem lesz soha, soha mása.

Társaságban szikrázóan elmés ember volt a megboldogult püspök. Életének java részét főúri társaságokban töltötte, nem csoda tehát, hogy modora discret, megjelenése elegáns volt.

Több nyelvet beszélt. Többek közt prefekt irt és beszélt olaszul és franciául. A mikor a fiúmeiek látogatást tettek Debreczenben, valósággal elragadta őket tüzes olasz beszédével. Egy más alkalommal, a midőn a belgrádi dalegylet vendégképen eljött Debreczenbe, francia tósztyával keltett szenzációt Wolaffka.

A közgyűlési teremnek, mint törvényhatósági bizottsági tag szintén népszerű alakja volt. Egyházi és iskolai ügyekben számtalanszor felszólalt. Csupa hev és tűz volt az előadása.

A jótékonyosságban a végletekig ment, úgy hogy nemes jó szívével számtalanszor éltek vissza. Ezer meg ezer azoknak a száma a kikkel jót tett. A szegények az özvegyek és árvák nemes támogatója hunyt el dr. Wolaffka Nándorban, a kinek koponyáját könyekkel fogja öntözni a la és a kegyelet.

A holttestet Debreczenbe hozzák.

Késő este értesülünk arról, hogy Wolaffka Nándor holttestét bebalzsamozva holnap szerdán este hozzák haza Debreczenbe. Lehetséges azonban, hogy csak esütörtökön hajnalban érkezik meg a holttest Wolaffka Nándort itt a plébánián ravatalra helyezik.

Mikor lesz a temetés.

A temetés irányában még nincsen intézkedés. Azonban a holnapi nap folyamán már a temetés napját megállapítják.

Az egyházközségi gyűlés ugyanis szerdán délután lesz. Ekkor határoznak a temetés felől, a mi valószínűleg szombaton lesz.

Wolaffka azon óhajának adott kifejezést, hogy a Szent-Anna-utcai r. kath. templom alatt szeretne pihenni. E kívánságát teljesíteni szeretnék és lehet, hogy a hatóságok nem gördítenek ez elé akadályt. Ha azonban ez nem volna kivihető, akkor a Szt.-Anna utcai temetőben helyezik örök nyugalomra.

Egy csalóbanda üzelméi.

A kik hamis pénzt árulnak.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 22.

Az érmellék vidékét egy veszedelmes banda működése tartja izgalomban. Hetek óta pénz manipulációkkal vezeték félre az ottani lakosokat és károsítják meg a könnyen hívőket. A banda működéséről a következő tudósítás számol be:

Gálos-Petriben néhány héttel ezelőtt megjelent egy magát Szilvási Ferencnek nevező ember, aki elmondotta, hogy mindenki, aki vele szövetkezésbe lép, könnyű szerrel meggazdagodhatik. — Ő és szövetkezete pénzt gyárt és ezek a pénzdarabok annyira hasonlítanak az eredetiekhez, hogy meg sem lehet őket különböztetni.

Próbaképpen egy gálos-petri gazdát Tóth Lajost sikerült beugratnia Szilvási-nak. Tóth el is fogadta a pénzt és azzal elment egyik ottani üzletbe. — A pénz természetesen elfogadták mert az jó volt. A kísérlet után több gazda ember ajánlkozott a hamis pénz vásárlására és ezek 1200—1500 korona előleget adtak is Szilvási-nak. Szilvási az előleg felvétele után különféle kifogásokat tett, s halogatta a hamis pénzek átadását. Majd pedig azt mondta, hogy később eljön és néhány nap múlva átadja a hamis pénzeket. A gazdák nem akartak bele menni a dologba, de aztán váltót adott az átvett összegekről.

A váltók átadása után aztán sikerült elugrani.

A becsapott emberek egy ideig hallgattak s miután büntetendő cselekményt akartak elkövetni, nem mertek szólan senkinek. De egyiknek nagyon fájt az eset — ez elpanaszolta a pálos-petri csendőrs vezetőjének. Az aztán nyomozást indított, s hamarosan megállapította, hogy a csalóbanda egy nagyváradi banda, a mely már régen folytatja üzelméit.

A csalóbanda azonban nem elégedett meg Gálos-Petriben kötött üzleteivel, hanem bűnös munkáját tovább folytatta. Elment Érottományba és ott is sikerült több hiszékeny tudatlan embert becsapni. Több száz koronáig károsította meg Zefer Imrét, Mészáros Lajost és még több

ottani gazdát. Itt is azt mondták, hogy a hamis pénzt majd száz nap múlva elfogják küldeni.

Zefer Imre és társai elhitték a banda hazudozásait és utnak engedték őket. Azóta aztán nem is hallottak a bandáról végre ők is uregsokallották a várakozást és a banda üzelméről jelentést tettek az ottani csendőrségnek.

Z. Fekete Imréné büne.

A mai tanu vallomások.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, máj. 22.

A gyilkossággal vádolt Z. Fekete Imréné bünperében a debreceni törvényszék esküdtbirósága ma folytatta a tárgyalást.

A tárgyalás iránt óriási volt az érdeklődés. A nagy tárgyaló terem szorongásig megtelt hallgatósággal, a mely nagyfeszültséggel és kíváncsisággal leste a tanuk vallomásait. Ma inkább azok a körülmények voltak megkapóak, a melyek a gyilkos asszony előéletére és féktelen szerelmére vonatkoztak.

A tárgyalásról tudósításunk a következő:

Az első tanu Bodnár Sándor a meggyilkolt asszony testvére. Lényegtelen vallomást tett.

A revolver vásárlás.

Uj tanu a következő, a ki az első tárgyaláson nem volt kihallgatva Tóth Istvánné az illető. Elmondja, hogy oda-jöttek hozzá a férjével és ott beszélgetünk, mert gyerekkori pajtások voltunk. Egy hét múlva Feketené eljött hozzám Debreczenbe. A mikor a vasut felé kísérttem, a Csapó utcára érve kérdezte, hol lehet revolvert venni. Mondtam neki, itt van egy vasáros bolt, oda bementünk és vett egy revolvert és 12 töltényt. Mikor kérdeztem, minek kell a revolver, azt felelte, hogy a szomszédja megbizta, mert lopják az apró jószágot.

— Nem aggódott maga, hogy a multkor forgó pisztolyt vásárolt, most meg levelet iratott, hogy valami baj lesz.

— Kérdeztem tőle, mi ez, de ő azt felelte, hogy tréfa az egész, nem lesz abból semmi baj.

— Látszott e rajta valami izgatottság, vagy nyugodt volt?

— Egész nyugodt volt.

— Tudott maga arról, hogy Bodnár Julinak bánata volt?

— Igen tudtam, mert amikor a korcsmába voltunk együtt, akkor Cs. Tóth góromba volt hozzá és a menyecske nagyon bus volt.

— Milyen lelkü asszonynak ismerte?

— (Sirva fakad.) Nagyon jó lelkü asszony volt. Engem 6 hétig ápolt, gyerekkoromban voltam, nagyon szerettem.

Dr. Kardos: Mikor készen volt a levéldiktálással Feketené, rögtön diktálta Bodnár Juli nevét.

— Igen, azt mondta irjam azt a nevet a levél alá.

— Nem kérdezte meg, ki az a Bodnár Juli?

— Nem volt időm se a megkérdezésre, mert rögtön elszaladt.

A többi tanuk.

Reich Jenő bősörményi kereskedő vallja, hogy egy asszony 1904. év aug. elején vett tőle forgópisztolyt. Az asszony, aki bejött az üzletbe, karján kosár volt, a fején szürke nagykendő.

A felmutatott pisztolyra kijelenti, hogy nem az ő üzletéből származik. Feketében nem ismeri fel azt az asszonyt, aki vette a pisztolyt.

Fülöp Ferenc 12 éves fia Z. Feketéék kondását hallgatták ki.

— Hol háltál akkor éjszaka, amikor a baj történt?

— Az ólnál, mindig ott szoktam hálni, mert a lu is ott volt.

— Halottál te lövéseket?

— Nem. Reggel felkeltem s kihajtottam a disznókat.

Elek Mártonné varrónője volt a vádlott asszonynak. Nála történt, hogy a cigányasszony jósolt neki Tanu vallja, hogy Feketének azt mondta neki, hogy érzi Cs. Tóth hidegülő szerelmét. Kivan eséréve, úgy hiszi hogy jól él feleségével.

A vádlott leleplezése.

Márton Bálintné kihallgatására került ezután a sor, aki mártóbb ízben volt büntetve és 1904 évben is három hétig egy zárkában volt bezárva Z. Fekete Imrénével. Mártonné vallomásában több érdekes és igen nagyjelentőségű dologról rántotta le a leplet. Mártonné vallomásaiban elmondta, hogy a három heti együttlét alatt igen jó barátságban volt Z. Fekete Imrénével, ki eleinte csak azt említette neki, hogy gyilkosság vádja miatt került a fogságba, de együttlétük utolsó napjaiban titoktartás mellett bevallotta Mártonnének, hogy tényleg ő követte el a gyilkosságot és elbeszélte annak minden részletét.

Vallotta továbbá Mártonné, hogy együtt létük alatt Z. Fekete Imréné folyton bójtolt és imádkozott, kedd és pénteki napokon pedig rendszerint kártyát vetett Z. Feketének, melyből azt jósolta ki magának, hogy sikerül kijátszania a törvény urait és még boldog fog lenni.

Szeretett volna Z. Feketének a fogházban Fülöp Julissal is érintkezni. És felkérte Mártonnét, hogy ha beszélhet Fülöp Julissal mondja meg neki, hogy a vallatás során azt mondja majd, hogy a talált kötő az orrávérétől véres és a véres szoknya nem az övé. Mondta azt is Z. Feketének, hogy ha nem szabadulhat ki, be fogja mártani a bajba Cs. Tóth Imrét is.

Elnök szembesítette Mártonnét Z. Fekete Imrénével ki tagadja, mintha tannal beszélte volna a gyilkosságról, Mártonné azonban vallomására leteszi az esküt.

Id. Tóth András lényegtelen vallomást tett.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8-12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utczasz. a 47

— **Személyi hir.** Spett Gyula nagyváradi kanonok tegnap este Debreczenbe érkezett, Spett kanonok Wolaffka Nándor e. püspök temetése ügyében értekezik a r. kath. egyházzal.

— **A jog és pénzügyi bizottság ülése.** A debreczeni jog és pénzügyi bizottság ma szerdán délután ülést tart a városháza nagy termében. Az ülésen a város zárszámadásának felülvizsgálatát folytatják.

— **A város tanácsa Budapesten.** A városháza több hivatali szobájában mély csönd honol. A tanács tagjainak egy része Budapesten van. Kovács polgármester és Vecsey főjegyző még tegnap felutaztak a fővárosba. Ma Oláh Károly

ment fel, hogy a muzeumok és könyvtárak felügyelőbizottságának ülésén részt vegyen. A polgármestert ez időszert Bészler Károly tanácsnok helyettesíti.

— **Nem lesz városi közgyűlés.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága e hónapban nem tart közgyűlést. Habár a közügyek száma már most is jócskán felszaporodott, valamennyi a jövő hóra marad. Ekkor ugyanis a törvényhatóság e havi mulasztását úgy pótolja, hogy a hó első és második felében gyűl össze közgyűlésre.

— **Ministeri megbízás.** A kereskedelmi minister Szávay Gyula kamarai titkár a debreczeni kereskedelmi akadémia és az azzal kapcsolatos női keresk. tanfolyam ez idei érettségi vizsgálatahoz ministeri biztosságát nevezte ki. A keresk. akadémia érettségi vizsgálatai június 15, 16 és 18-án lesznek.

— **A debreczeni ügyvédi kamarából.** A debreczeni ügyvédi kamara dr. Sebestyén Miklós kisvárdai ügyvédet a marosvásárhelyi ügyvédi kamara területére történt távozása folytán, dr. Sáray Bertalan ügyvédet önkéntes lemondás folytán az ügyvédek névjegyzékéből törölte. Kieska Mór ügyvéd irodája székelyhelyi Nyiregyházáról Püspökladányba tette át.

— **Az ideai termés.** Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter körendeletben hívta föl a gazdasági tudósítokat, hogy miután a gazdasági állapot előrehaladásával most már megközelítően meg lehet becsülni a várható terméseredményeket, a gabonatermés-kilátásokról megközelítő számbeli adatokat az ezután előterjesztendő jelentéseikben most már okvetlenül közöljék s ezen számszerű becslések közlését a próbacéplési munkák befejeztéig folytatónak teljesítsék. Ugyancsak sürgős rendeletben kérte föl a tudósítokat arra is, hogy a termésátlagokról táviratilag tegyenek jelentést.

— **Siketnémák kirándulása.** A siketnémák helybeli intézete 48 növendékét a jószívű emberek adományából tartja el. Azt tapasztalta az intézet, hogy az adományok épen azoktól az emberbarátoktól érkeznek, a kik tapasztalatból ismerik az intézetnek áldásos működését, a kik hallották beszélni a tanult siketnémákat és személyesen meggyőződtek róla, hogy az intézet nem csak ismeretekre tanítja növendékeit, de korán reá szoktatja őket a munkára is. Épen ezért az intézet minden alkalmat megragad, hogy működését minél szélesebb körben ismertté tegye. Most vasárnap két tanára és kilenc növendéke Hajduböszörményben voltak és ott a városháza nagy termében előadást tartottak. A kirándulókkal együtt ment Oláh Károly kulturtanácsnok is, a ki a siketnémák iránti meleg jóindulatát minden egyes alkalommal kimutatja s az intézet érdekeit leginkább szíven viselvé, bokros elfoglaltsága mellett is mindig szakít magának időt arra, hogy védeneci mellett szót emeljen. Hajduböszörményben most vasárnap voltak a Boesckay ünnepélyek is és dacára ennek, a siketnémák beszédének meghallgatására mégis összegyűlt a város színe java, úgy, hogy a terem nagyon szűknek bizonyult. Az előadás folyamán elméletileg tájékoztatták a halgatóságot a siketnémákról és tanításuk módjáról, majd a tanítás eredményét mutatták be, mely a legnagyobb csodálatot keltette. Oláh Károly is felszólalt s igen

szép beszéd keretében ajánlotta a hallgatóság jóindulatába a siketnémákat. Végül Somossy Béla polgármester elismerésének és köszönetének adott kifejezést, hogy a város lakói olyan nemes gyönyörűségben részesülhettek. A jelenlevők önkéntes adományokat egy kitett perselybe rakták össze, mely 71 kor. 72 fillerre rugott. Köszönet érte az adakozóknak. A kirándulók mindnyájan a városnak voltak szívesen látott vendégei s néhány kellemes óra eltöltése után a délutáni órákban tértek vissza Debreczenbe.

— **Brown Jean hangversenye.** Csütörtökön délelőtt 11 órakor a Bika nagytermében a kis hegedüs pártfogói hangversenyt rendeznek. Különösen felhívjuk a szülőket, hogy zenét tanuló gyermekeiknek mutassák be a genialis gyermek képzeletét és fokozza a kedvet és szorgalmat. Ez a tehetséges kis fiu megérdemli, hogy a közönség áldozatot hozzon érte. Nem a korai diésőség, vágy, hanem a szomorú anyagi helyzet kényszeríti, hogy tanulmányainak költségeit ilyen módon maga szerezzze meg. A belépődíjat a legminimalisabb összegben állapították meg. Felnőtteknek 1 korona, gyermekeknek 50 fillér. Jegyek előre válthatók, Reiner Mór, Békés Lajos, Molnár Ferencz urnak üzletében és özv. Kandel Ferenczné tőzsdéjében.

— **Nem lesz kenyér.** A debreczeni sütőmunkások sztrájkolni akarnak. Béremelést követelnek, a mit a mesterek megadni nem hajlandók. A sütőmesterek szakosztálya és a segédek tegnap délután igen népes gyűlést tartottak az ipartestület tanácstermében, melyen az iparhatóságot Vetéssy Béla iparhatósági biztos képviselte. Az értekezleten foglalkozott a szakosztály a sütősegédek memorandumával, melyben a munkások nem annyira a fizetés, mint inkább a koszt-pénz felemelését követelik munkaadóiktól. A mostani 1 kor. 20 fillér napi koszt-pénzt ugyanis hétköznap 1 kor. 60 fillerre, vasárnap pedig 2 kor. 40 fillerre kérik felemelni, mely követeléssel szemben a munkadók heti 10 korona koszt-pénzt vagy pedig bennkosztot ókajtanak biztosítani munkásaiknak. A segédek nem fogadták el a munkaadók ajánlatát és a ma tartandó értekezletükön fogják elhatározni, hogy megmaradjanak e a munkában avagy sztrájkba lépjenek. Előre láthatólag a sztrájk elkerülhetetlen.

— **Boesckay ünnep Böszörményben.** A H. böszörményi főgymnasium tanárkara és ifjusága — mint nekünk írják — szintén megünnepelte Boesckay emlékét. Az ifjuság a tanárkar vezetése mellett részt vett a Kossuth-téri tempban hálaadó istentiszteleten. A főgymnasium tornatermében külön iskolai ünnepély volt. Az emlékbeszédet dr. Bessenyei Lajos főgymnáziumi tanár tartott, az intézeti énekkar három számmal működött közre, míg Acs Nagy Jenő VIII. o. és Tolvaly Tibor VII. o. tanuló külteményeket szavaltak.

— **Uj pénzügyi intézet Hajdunánáson.** Hajdunánási gazdasági bank cím alatt az Alföldi takarékpénztár debreceni pénzügyi intézet támogatásával e hó 21-én száz-ezer korona alaptőkével új pénzügyi intézet alakult Hajdunánáson. Igazgatósági tagok lettek Nagy Elek gymn. iga gató (elnök),

Ullmann Salamon

fűszer-, gyarmatár- és petroleum nagykereskedésél

= 1906. május hóban =

az ujonnan épült Geiger házba (Piac-u. 81.) helyez! át.

Oláh Gyula földbirtokos, Oláh Sándor földbirtokos, Sohler István szalmakalapgáros, dr. Khoór Dezső orvos, Poroszlai László az Alföldi takarékpénztár vezérigazgatója, Frigyesi Jakab az Alföldi takarékpénztár helyettes igazgatója. Felügyelő bizottsági tagok Márk Endre (elnök) Bereney Gábor és Havass Kálmán. Póttag Ifj. Ercsey Károly. Megválasztott továbbá 15 választmányi tag. Az intézet igazgatósága jogtanácsosul: dr. Kemény Viktort, intézeti ügyészül dr. Csuka Lajost, pénztárosul pedig Papp Lajost nevezte ki. A közgyűlés végén a részvényesek nevében Márk Endre mondott szép szavakban köszönetet az alapítónak fáradozásaiért. Hogy vármegyének eme mondhatni legelőnkebb, ipari és kereskedelmi tekintetben talán legfejlettebb városában mily szükségét látta az ottani közönség, egy új pénzügyi felállításának, legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy a részvénytőkét rövid pár hét alatt jegyezte.

— **Közgyűlés.** A debreceni Jogász- és tisztviselőkör május hó 27-én délelőtt 11 órakor a körhelyiségben rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat a következő: 1. Elnöki jelentés. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Költségelőirányzat megállapítása. 4. Tisztújítás. 5. Esetleges indítványok.

— **Öngyilkos napszámos.** Nemes Mihály Csillag-utcai lakos e hó 8-án marólugot ivott. Öngyilkosságának okáról felesége nem tud felvilágosítást adni. Nemes Mihály tegnap felesége lakásán meghalt. A rendőrség elrendelte a vizsgálatot.

— **A debreczeni jogász és tisztviselői kör** könyvtárának újonnan összeállított betűsoros jegyzéke elkészülvén, azt a jogosultak a könyvosztás alkalmával 20 fillérért, s a kiadási jegyzéket 6 fillérért megszerezhetik.

— **Nagy lopás a Mester-utcán** Csontos János nyugalmazott hivatal szolgát, mint ezt megirtuk tegnap délelőtt kirabolták. — A rendőrség erélyes vizsgálatot folytatott a betörő személyének kinyomozása iránt és azt Fazekas Béla volt díjnok személyében ki is kutatta. A rendőrség nyomozása szerint a Csontos János kára 489 korona.

— **Meghaltak.** Tegnap a következő halálozásokat jelentették be az állami anyakönyvi hivatalban: Horváth Sándorné ev. ref. 65 éves, Király Erzsébet ev. ref. 14 napos, özv. Sáska Jánosné ev. ref. 65 éves, Garai Jánosné, róm. kath. 65 éves, Babista Luíza róm. kath. 9 hónapos.

— **Cirkusz Debrecenben.** A jövő hó elején kellemes szórakozó helye lesz a közönségnek. A kontinens egyik jó hírű cirkusza, a Könyök Lipótféle skandináv mulató érkezik Debrecenbe. A cirkusz június 7-én kezdi meg előadásait és 10 napig marad itt.

— **Elvitték a lovát.** Tóth Lőrinc egykei gazda istállójából tegnap éjjel egy darab 120 korona értékű lovát ellopták. A csendőrség keresi a tolvajt.

— **Lopás az üzletből.** Fazekas Kálmán Halvan utcai kereskedő üzletéből szerdán egy ismeretlen ember 11 kgr. paszulyt elloptott. A meglopott kereskedő bepanaszolta az esetet. A nyomozás megindult.

— **Jegyezze meg,** hogy Hrabéczy Antal ruhafestő és vegyi-tisztító intézete Széchenyi-u. 42. sz. a. van. A gőzmosódban a ruhát nem klórozzák.

— **Újonnan készült díszterem, Virág éttereme** a Dreher sócsarnokban igen alkalmas bankettek lakozalmak, társas vacsorák, táncmulatságok, gyűlések megtartására ajánlom a legmérsékeltőbb árszámítás mellett minden igényeket kielégítő konyhám úgy kitűnő hegyi és kerti boraim megízlelésére kérem a nagyérdemű közönséget. Tisztelettel Márkus Jenő.

— **„Hajdumegyei népbank“** Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, heti 50 filléres befizetésre 100 korona kölcsönt folyósít, mely után külön kamatot nem kell fizetni.

— **Az általános drágaság** dacára is ha jól és olcsón akar vásárolni (olcsóbban mint bárhol) keresse fel **Mandel és Társa czipő üzletet** Piac-u. 44. sz. hol óriási választékot talál, mindenféle házilag és saját készítményű, női férfi és gyermek czipőkből, a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig.

— **Napernyők, keztyűk, harisnyák, kész női és férfi fehérneműk, a legolcsóbban szerezhetők be Asztalos József üzletében Kossuth-u. 4.**

A főrendiház ülése.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, május 22.

A főrendiház ma délután tartotta meg első ülését. A kor elnök Zichy Nándor gróf volt, a ki a képviselőháztól át érkezett iratokat felolvastatta.

Majd felolvasta a legfelsőbb királyi kéziratot, mely Desseffy Aurél főrendiházi elnökké történt kinevezéséről szól.

Ezután megválasztották a két al-elnököt. Az egyik Kemény Kálmán báró, a másik Széchenyi Sándor gróf lett.

A választás után Desseffy Aurél foglalta el az elnöki széket s ezután a különféle bizottságokat alakították meg. Ezzel az ülés véget ért.

A magyar és osztrák kormány válsága.

Wekerle és Hohenlohe.

Le akarnak mondani.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, máj. 22.

Alig egy hónapja, hogy alkotmányos felelős kormánya van Magyarországnak, már ismét az alkotmányválság vihara fenyeget. Az önálló vámtarifa kérdése meglehetősen megrendítette úgy a magyar, mint az osztrák kormány szilárdságát.

Wekerle Sándor miniszterelnök legutóbbi bécsi utjáról és audienciájáról a részletek most kerülnek nyilvánosságra.

E hírek szerint Wekerle Sándor a nemzeti kormány lemondását előterjesztette a felségnek. Ennek oka az, hogy az önálló vámtarifa kérdésében Wekerle és Hohenlohe osztrák kormányelnök nem tudtak megegyezésre jutni. Ugyancsak előterjesztette lemondását a császárnak Hohenlohe is, a ki engedni nem hajlandó. Épen így nem akarja elfogadni Wekerle az osztrák kormány proпозиációját.

A király a lemondásokat természetesen nem fogadta el, hanem kijelentette, hogy a tárgyalásokat fel kell ismételni és módot kell találni a megegyezésre.

Hohenlohe hír szerint holnap este Budapestre érkezik és kihallgatásra megy a királyhoz. Hohenlohe fel fogja keresni Wekerlet is és ismét tárgyalást kezdenek.

TAVIRATOK.

Nem volt nemzeti zászló a várormán.

Budapest, május 33. A budai várormáról alig lehetett volna megtudni, hogy ott trónbeszéddel nyitja meg a király az országgyűlést. A napok óta hirdetett magyar trikolor sehol se lehetett látni. A fekete-sárga zászlónak se volt semmi nyoma ugyan, még kevésbé lehetett hallani a Gotterhaltét. A trónbeszéd elmondásának ünnepségéről azt jelentik, hogy a mikor a király a terembe belépett zúgó éljenzéssel fogadták. Ezután Wekerle Sándor lépett elő és a trónbeszéd kéziratát nyújtotta át. A király tiszta magyarsággal hangsúlylyal olvasta fel a trónbeszédet. Mindenki meglepődött, hogy a király milyen jól beszél már a magyar nyelvet. Különösen feszült figyelemmel hallgatta a királyt József főherceg.

A Józsefvárosi választás.

Budapest, máj. 22. A csöndes József városnak ünnepi képe van ma. Hosszu idő óta először ébred a kerület egy tiszta választás tudatára. Még föl-fölüti hidrafejét a régi rendszer; hivi elkeseredetten kapaszkodnak az utolsó szalmaszálhoz, de már érzik, hogy végigsöpri itt is az új idők tisztító szele.

Ma van a pótválasztás Madary Gábor és dr. Nagy Dezső között. A szavazás 9 órakor kezdődött, fél 10 órakor a szavazatok számaránya Nagy Dezső dr. 50 Madary Gábor 50. Tíz óra után Nagy Dezső dr. 148 Madary Gábor 146. Fél tizenegy órakor Nagy Dezső dr. 200 Madary Gábor 196. Tizenegy órakor Nagy Dezső dr. 242 Madary Gábor 240. Este 9 órakor Madarynak 1405, Nagy Dezsőnek 1298 szavazata van. A szavazatok késő éjjelig elfog tartani. Madary megválasztása bizonyos.

Utazás Gapon körül.

Pétervár máj. 22. Oly emberek, akik Gaponról jól ismerik határozottan állítják, hogy az a fotográfia, a melyet az Ozerkibiben talált holttestről felvettek, egyáltalán nem felel meg Gapon külsejének. A forradalmárok azt hiszik, hogy a rendőrség otromba manővert követett el és hogy Gapon egy apáca kolostorban tartózkodik.

A béke konferencia.

Hága, máj. 22. A második béke konferenciát, mint biztos helyről jelentik 1906. máj. 20-ára hívják össze.

A cár erélyes.

Pétervár, május 22. A kormány és az udvar elhatározta, hogy inkább szétkergeti a birodalmi dumát, semhogy követeléseit teljesítse s a cár különösen arról nem akar hallani, hogy a miniszte-

3
köz-
elha-
sége
ujabb
idő-
i áru-

ala-
fel-
vi-
nun-
nyit
bi-
Al-
tein
ajos

5bb
zel

gi
sp
it.
a
e
s
e
t

rek a birodalmi dumának felelősek legyenek. A birodalmi tanács minden körülmények között továbbra is megmarad.

Gyilkosság vagy véletlen.

M.-Sziget, máj. 22. Megdőböntő esemény tartja izgalomban a város lakosságát. Deák Antal előkelő szigeti lakos fiatal nejét szíven lötte. Deák jelentkezett a rendőrségnél és azt mondotta, hogy véletlenül lötte le az asszonyt. Revolverét tisztogatta s ez elsült. A szerencsétlen fiatal asszony meghalt. A férjét letartóztatták s a vizsgálat megindult.

Ingatlanok forgalma Debrecenben.

Veres János veszi a pusztá halápi 112 sztkjvben foglalt 10 hold 4 négyszögöl kaszálló felerészét Veres Gábertől 2200 koronáért.

Vilmányi Imre és neje Polgár Zsuzsanna veszik a debreceni 2948 sztkjvben foglalt 6 hold 1550 négyszögöl ondódi földet Varga Juliánna Erdei Jánosné és társaitól 5000 koronáért.

Özv. Csonka Andrásné Baranyi Ida veszi a debreceni 701 sztkjvben foglalt Sarok utca 12. számú házat Baranyi Károlyné Danesi Idától 1600 koronáért.

Losonezy János és neje Jóna Etelka veszik a debreceni 2405 sztkjvben foglalt József kir. herceg utca 16. sz. ház háromnegyed részét Jóna Kálmán és társaitól 18000 koronáért.

Erdelyi István veszi a debreceni 7842. sztkjvben foglalt 4 hold 460 négyszögöl ondódi földet Vértési István és neje Molnár Juliánától 6600 koronáért.

Szendrey Sándor és neje Marsalkó Juliánna veszik a debreceni 1976. számú tjkönyvben foglalt Vendég utca 67. sz. házat Fazekas János és társaitól 1833 kor. 32 fillérért.

Palánky János és neje Némethy Juliánna veszik a debreceni 7260 sztkjvben foglalt Timár-utca 23. sz. házat özv. Rokicky Ferencné Egri Johannától 10.400 koronáért.

Horváth András veszi a debreceni 42 és 4992 sztkjvben foglalt négyzet öl ujosztású földet özv. Horváth Mihályné Csóka Mária és társaitól 20000 kor.

Bakó József és neje Szabó Eszter veszik a debreceni 479 sztkjvben foglalt Rakovszky-utca 25. sz. házat Árvay Árpádtól 2090 kor.

Kerekes Ferenc és neje Haszbrand Zsuzsanna veszik a kishegyesi 39 sztkjvben foglalt 39 hold 300 négyszögöl tanya földet Simonfi Imrétől 33600 kor.

Kis József veszi a debreceni 6498 sztkjvben foglalt 390 fél négyszögöl homokkerti szőlőt Palánki János és neje Némethy Juliánától 3400 kor.

Kiss Gábor és neje Major Juliánna veszik a debreceni 134. sz. tjkvben foglalt Kigyó-utca 7. számú házat özv. Cserenyés Ferencné és társaitól 4400 kor.

Földesi István veszi a debreceni 305. sz. tjkvben foglalt Csillag-utca 29. sz. házat özv. Szabó Lajosné Bajnok Sára és társaitól 4300 kor.

Marsalkó János és neje Csáti Juliánna veszik a debreceni 1841. sz. tjkvben foglalt 576 négyszögöl hatvan-utcai kerti szőlőt özv. Fényes Györgynétől 2000 kor.

Takács Ferenc és neje Kecskés Zsuzsanna veszik a debreceni 7118 sz. tjkvben foglalt 100 négyszögöl majorsági földet Tüdős András és nejétől 2900 kor.

Donáth Ferencné Szikszay Erzsébet veszi a debreceni 7098 sztkjvben foglalt 16 sz. házat Steinacker Violától 17050 kor.

Fülöp József és neje Malki Mária veszik a debreceni 375 sztkjvben foglalt Pacsirta u. 16. sz. házat Daday Lajos és társaitól 9000 kor.

Schvartz Áron és neje Fischtsein Katalin veszik a debreceni 2780. sztkjvben foglalt Sziv utca 4. sz. házat Nagy János és neje Bodnár Erzsébettől 1000 korért.

Ekli József és neje Kéki Róza veszik a deareceni 3477 sztkjvben foglalt 1 hold 280 négyszögöl majorsági földet Lovász Jánostól 6000 kor.

Molnár József és neje Kovács Juliánna veszik a debreceni 5636 sztkjvben foglalt Veres utca 25. sz. házat Szarvas Péter és neje Arvai Juliánától 5000 kor.

Közgazdaság.

— Vámforgalmunk Romániával.

A román kir. pénzügyminiszter rendelete értelmében a f. évi március hó 1-e előtt Romániába érkezett azon árukért, melyek az új vámtarifában foglalt tételek szerint vámkezeltek, ekkép fizetett vámtöbbleteknek visszatérítése iránti kérvények legkésőbb f. évi május hó 23-ig nyújtandók be a román pénzügyminisztériumnál és azok a következő mellékletekkel szerelendők fel: 1., Szállítólevél vagy a postai feladó levény, melylyel az áru Romániába bevitetett; 2., az áru megérkezéséről szóló vasuti vagy postahivatali értesítés; 3., az árubevallás másodlatai, 4., a lefizetett vámilletékről szóló vámhivatali nyugta. Azon bevivőknek, kik a kérdéses vámtöbbletek visszatérítése iránti kérvényeiket már benyújtották a nélkül azonban, hogy a fentebb megjelölt okmányokat mellékeltek volna. Ezeket folyó évi május 23 ig feltétlenül elő kell előterjeszteniök. A Romániába bevitt és rendeltes helyükre folyó évi március hó 1-ig érkezett áruk után, melyek az állami kézbesítő hivatalok (Expeditions bureaux) közvetítésével vámkezeltek, a bevivőknek a szállítási okmányokkal vagy szabályszerű bizonyítvánnyal kell igazolniok, hogy az elvámolásra vonatkozó rendelkezéseiket a kézbesítő hivatalokkal a kellő időben közölték. A vámvisszatérítés iránti azon kérvények, melyek a megjelölt feltételeknek meg nem felelnek, figyelmen kívül hagyatnak.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreceni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1906. május 21.

Készáru 0 olcsóbb, határidők lanyhultak.	
1906. októberi buza	15.80 - 82
1906. áprillisi buza	—
májusi buza	—
októberi roza	12.94 - 96
1906. áprillisi roza	—
októberi zab	12.60 - 62
áprillisi zab	—
1906. májusi zab	—
1906. májusi tengeri	2.90 - 00
1905. júliusi	13.14 - 16
1905. aug.	—
szeptemberi	—
1906. augusztusi repce	29.60 - 80

REGENY-CSARNOK.

A Bandita.

51

(Spanyol Regény.)

Megtanultam, hogy ejtsem el a vadkant, s hogy üssem a medve bundájába törömet. Már tizenöt éves koromban rendszer ellenfeleim voltak ezen más hasonló

koru gyermekek rettegetői s rendszeren csak hamar győzőkint diadalmaskodtam kissé veszélyes küzdőtársaim hullái fölött.

Ha csak nyomára akadtam ily állatnak, biztos lehetett, hogy üldözöm, a hegyesség bármely részében levő rejthelyét felkeresem, s megtámadom.

Sokszor megtörtént, hogy kigyóként bemásztam barlangjába, hol vezetöm csak a vad szemének ragyogása volt. Ah senor! ki sem lehetett Istenen kívül harcunknak szemtanuja, pedig mily hevesen dobogott büszkeségében szívem.

S mint ama homerosi hősök, a kik nem várták be az ellent kopja hajtásnyira, hogy velök kardjuk s dárdájok hegyét éreztessék, hanem előbb szavukkal tüzeltek fel, úgy én is a barlangjában felkeresett farkast, vadkant és medvét előbb gunyolni kezdtem, s csak azután kezdődött a föld alatti néma harc, mely az állat vad ordítása s diadal kiáltásommal végződött.

Ekkor Herkuleshez — a vadak réméhez — illő méltósággal kerültem napfényre, hátamon a vad, örömmem ben egy kigunyolt zsákmánnyal, győzelmemet pedig rögtönzött hős-költeményekben díszítve, a hegyről rohanó folyókkal mint barátaimmal futottam versenyt, s fejem felett a magasban méltóságteljesen lebegő sasokat, testvéreimnek neveztem.

— Majd azon kort értem el, melyben a gyönyörök szenvedély váltja fel, s melyben e szenvedélyek ép úgy varázslók az ifjura nézve, mint a gyönyörök és kedvtelések.

— Mielőtt egészen a játék szenvedélyébe s a szerelem örvényébe sodortattam volna, anyám megkísérle gyöngye befolyásával visszaretteneni, de hiába. Akkor atyámat hitva segítségül.

— Már késő volt: nem szokva engedelmességhez, még atyám akaratának is ellenszegültem. Különbem sem rokonszenveztem ritkán hallott s csak is viharban felzuduló intéseivel. Rosz növésű fa voltam; a gyöngye esemete meglehetően engedett volna, de a fa hajthatatlan maradt, s a tölgykeménységű, durva kéreg alatt hatalmasan növekedett a gonosz által elhintett mag.

Folytatjuk.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye.

Kész fehérneműek.

Vászon, Chiffon, Asztalneműek.

Paplanok, Matraczok

óriási raktára.

KÖNYVEK,

folyóiratok, bekötések, valamint bőr, plüss keretek, passepartouk stb.

Antalffy Ferencz

könyvkötészetében a legszolidabban készítettnek, Piacz utca 31. a városházzal szemben.

3
n köz-
elha-
sége
ujabb
idő-
i áru-
ala-
fel-
vi-
nun-
onyt
bi-
Al-
tejn
ajos
5bb
szel



Seccessió

Inga és Salon órák, pontos zsebórák és szép ékszerek legolcsóbban kaphatók

Kurian Gyula

DEBRECZEN, Piacz-utca 42.

Javítások legolcsóbban jótállással.



VAJ

naponta friss úgy uradalmi mint tea vaj. Továbbá

gyenge májusi túró kapható

DEUTSCH LAJOS

fűszerkereskedésben.

Schuller Sámuel

szobafestő, tapetirozó és fényező
Debreczen, Simonffy-u. 25.

Elvállal új épületek, lépcsőházak és díszletek festését, tapetirozást és mindenféle fa- és vasbutor fényezéseket a legdivatosabb kivitelben és

legjutányosabb árban.

Tavaszi idényre

Sima és mintás szövetek, Francia delin 60 krajczár, 1/2 gyapju 28 kr. **Selyem batisztok 35, 40, 50 kr.** Cosmanosi kartonok és zepfirek, férfi, női és gyermek harisnyák, keztyük, csipke és csipke gallér fűzők. **Férfi ing, sima, hajtásos és színes elővel 1-20 kr.** Öt réttű színes keztyű 22 kr. gallér 12-20 kr. **Csipke függönybe rolett függöny és vásznakban gyári raktár.**

Doszpoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Tisztíts csak

Globusz

fémfiszfitó kivonat

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utca 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök helyi törlesztésre.

Új borüzlet.

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy **Hatvan-utca 34. szám** alatt kor átlan

kimérési üzletet

nyitottam, ahol a legjobb minőségű borok, s eszes italok, sör kicsinyben és nagyban lesz kimérve. Kikerült a m. kir. **Gazd Tanintézet borainak** összes terméseit megvenni s azt házhoz szállítva palackokban lehuzva a következő áron adom: Olaszrizling 22, Ezerjő 32, Aramon 30., Fehérburgundi 30., Mézesfehér 30., Asztalbor literje 28 kr.

Szíves megendelésüket kerem, tisztelettel

Veisz Albert

Hatvan-u. 34

50 literen felül nagy árengedmény.

Az országban egyedül kintüntetve a téren.

Már megkezdődött és csak három hétig tart

a férfi és női szabás

tanítási tanfolyam

a budapesti szakiskola tulajdonos vezetés alatt

A n. é. közönség pártfogását kéri

Mehr Sámuel

okl. műszabás tanító

Debreczen, Vár-utca 12. szám.

Mostantól kezdve házi kisasszonyok 38 korona tandíj kedvezményes árban elfogadtatnak. Minden tanítvány hiteles bizonyítványt kap. A közel vidéki szaktársak becses figyelmét felhívom erre az alkalomra. — Az utolsó tanfolyamra tanítványokat elfogad a legjutányosabban, ami már csak 2 hétig tart.

484/1906. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1150 1—1906. számú végzése folytán közhírre tétetik, miszerint Borsodmiskolczi hitelbank r. t. részére Bónis Sándor debreczeni lakostól 380 korona tőke, ennek 1902 évi január hó 5. napjától számítandó 6% kamatai és addig összesen 102kor. 11 fillér parzáltság erejéig 1902. évi április hó 26 án bíróság le- és felülfoglalt és 1325 koronára becsült hutorokból álló ingóságok **1906. évi Május hó 25 én délelőlt 10 órakor** kezdetét veendő és Csapó-utca 60. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legjobbat ígérőknek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén beárón alul is előgnak adatni

Debreczen, 1906. évi április 21 én.

Oláh Géza bírói kiküldő t.

Szegedi paprika különlegességek.

Értesitem a t. vevőközönséget, hogy üzletemet az Aszódi Mór rövid-áru nagykereskedő volt üzlethelyisége hozzácsatolásával tetemesen megnagyobbítottam. — Kiváló jó minőségű

KÁVÉFAJOK.

ből nagy raktárt tartok s a kávé eladására egy külön helyiséget rendeztem be. Ennek megtekintésére felhívom a t. vevőközönség figyelmét.

Lindenfeld J. Jenő

Városház és Rózsa-u. sarok.

Mintával szívesen szolgálok.

Mérsékelt árak.

Huzás már június 5-én.

50

tag részére sorsjegytársaságot alakítunk

200 drb

Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület
sorsjegyből.

Főnyeremények:

600.000, 400.000, 300.000 korona.

Első huzás már június 5-én.

Minden egyes tag 36 hónapon keresztül csupán 20 koronát fizet be és az első befizetés napjától igényt tart a nyeremények reá eső részére, 36 hó múlva pedig kap 4 drb eredeti sorsjegyet vagy nyereményjegyet.

Jelentkezések haladéktalanul küldendők

A Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bankhoz

(Iparbankudvar.)

Évenként 3 huzás!

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék Válaszhelyeget csatolni.

Fiatal leányok! Ki volna hajlandó egy korán az enyészetnek induló fiatal szívet az életnek barátságával megmenteni. Hála, kézesők s jutalom nem marad el, erről gondoskodik azon barna elegáns fiatal ember, ki ezen kérő szavakat elrebegi. Leveleket kérek e lap kiadóhivatalába „Oszkár” jelligére.

Hölgyeim! Ki volna hajlandó egy jobb megjelenésű fiatal emberrel megismerkedni, kívül szabad óráit kellemesen eltölteni. Leveleket „Fehér szegfű” jelige alatt a kiadóban kéretnek.

Fiatal özvegyek! Én egy 30 éves zentri fiatal ember vagyok, ismeretség hiányában ezuton egy olyan magányos 28—32 év körüli özvegy nő ismeretségét keresem, ki hajlandó volna bizalmas barátnőmül szegődni. Levelet kérem e lap kiadóhivatalában „Zentri fiatalember” jelige alatt. Csakis komoly levélre reflektálok.

Permetezéshez! Rézgálicz (kék) és Raffia (kötő hárs) a legjobb minőségben és a legolcsóbb napi árban szerezhetők be Kertész Miklós fűszer kereskedőnél Csapó utca és kenyér piac sarkán.

Vetni való piros és fehér köles kapható Weiszbrunn és Mandel cégnél Tizenháromváros utca 37.

Vizgázott masszírozónó házhoz, betegekhez ajánlkozik Darabos-utca 58.

Harisnya kötéseket és fejleéseket minden színben legfinomabb szintartó D. M. C. pamutból elvállal a legjutányosabban Márton Gyula Bika szálloda mellett.

Rézgálicz 98,99 %, Rézkénpor, Bordóipor, Kénmáj permetezéshez, Dr. Aschenbradt-féle Raffia, Azurin knittelföldi Jutafonal elsőrendű minőségben nagyban és kisinyben Kontsek Géznál Debreczen, Fűzlet Kossuth-utca. Fiókület Csapó-utca.

Kerékpár mely igen keveset volt használva sürgős elutazás miatt eladó. Értekezni 11—2-ig a kiadóhivatalban.

Bor. Saját termésű kitűnő Ezerjő és Risling borok hordószámra eladók Poroszlay Lászlónál Hunyadi-u. 3 sz.

Raktárnak vagy műhelynek alkalmas, üveggel fedett tágas helység nagy színekkel Junius hó 1-én vagy azonnal kiadó Széchenyi-utca 27. sz. a Bejárat a Simonffy-utca felől is. Értekezhetni Széchenyi-u. 27. sz. utcai lakásban.

Nagy választékban kaphatók

Vászon árak. Férfi és női kész fehérneműk. Menyasszonyi kelengyék. A legszebb ujdonságok nap- és esőernyőkben. Csipkék, szallagok, himések. Divatos czórna- és selyem női keztyű. Férfi-, női és gyermek harisnyák. Női csipkegallérok. Férfi és női nyakkendők jutányos szabott árakhoz.

Szabó Lajos fiai

Debreczen,
divat-, vászon- és szőnyeg áruház.

Hajdusági
Bajuszpedrő.



Védjegy.

Szép bajusz

nyerhető a leggyorsabban
a híres

**hajdusági
bajuszpedrő**

használata által, mely
legjobb az egész világon.
1 doboz 50 fillér, 3 próba-
doboz 2 kor. 15 fillér, 6
doboz 3 kor. és 65 fillér
bérmentve utánvétellel.

Készíti

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszerár.

Tavaszi időnyre legdiva-
tosabb öltönyöket készít

Szedlák és Vámos

==== férfisabó ====

Piacz-utca 32. sz. I. emelet.

Honl gyártmányu gácsli és
brassói szövethajdonságok dus
választékban érkeztek. ==

Saját készítményü Sérvkötők, Has-
kötők, Hátegyenesítők. Orthopadiái
cikkek: mülábak, műkezek, mű-
füzők mérték szerinti készítése,
valamint szakszerű javítása elvá-
laltatik. Nagy választék valódi frau-
czia és amerikai gummi különleges
ségek, férfi, női övszerek.

Schön Sándor

keztü-, kötszer- és orvosi műszertára
Debreczen, Piacz-u. 12., Stencinger-ház.

Legdivatosabb női- uri és gyer-
mek kesztyűk, Glacé és mosható
szarvasbőrből, valamint selyem és
csipkeszővetekből. Harisnya kötők,
Nadrágtartók nagy választékban.

1 pár kesztyű tisztítása
vagy mosása 20 fillér. ←

Hársfalva gyógyfürdő.

Gyönyörű fekvés, ozonduz levegő.

Hársfa- és fenyőerdők.

Kényelmes és olcsó ellátás.

Modern berendezés.

Hidegvíz-gyógyintézet.

Sós és fenyő belégzőtermek (Inhallatorium.)

Savanyuvizes és vasas ásványvízfürdők.

Orvosi felügyelet alatt álló kitűnő vendéglők.

Klimatikus gyógyhely.

(Vasuti állomás.) Posta és
távliroda.

230 méter magasságban fekszik a tenger-
színe fölött.

Fürdőidény: Május 1. Szeptember 30.

Gyógyvize kitűnő hatása: tüdőbajok, malária (mocsárláz), gége-, hörg- és tüdőhurut, máj- és lép-
daganatok, hólyaghurut, specifikus s görvényes csontbántalmaknál. Mindentelég idegbántalmak, fej-
fájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria. Vérhajok, köszvény, görvény, bujakór,
delirium trem. potat. Női bajok, fehérfolyás, sápkór, hajj zavaroknál.

Részletesebb felvilágosítással szívesen szolgál

A fürdőigazgatóság Hársfalva (Bereg megye.)

Egy czélom van!

Hogy mindenki meggyőződjön országszerte ismert olcsóságomról! — A vásárlás nem kötelező!

Mert megnézni megszabad!

Megvenni nem muszáj!

Ingyen adok!

5 frtos bevásárlásnál egy bármilyen fénykép utáni nagyobbitást (a minék bolti ára 20 kor.) esupán a diszes papir keretért fizetendő 1 frt 50 kr.

Ezen alkalommal a raktáromban felhalmozódott igen szép és egyedül nálam kapható legujabb divatu árúknak az áralt még mélyebbre szállítottam le, mint eddig voltak.

Ujdonságok folyton érkeznek!

Lówy F.

Üzletem: Piacz u. 21. szám alatt van, a Fehérlő szálloda alatt, a kistemplommal szemben. A kirakat sötét kékre van festve.